

Museovirasto

Asiantuntijakuuleminen

Hallituksen esitys eduskunnalle
laiksi rakentamislain muuttamisesta
ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Ympäristövaliokunta 10.10.2024

lakimies Antti Salonen

Purkamisluvan myöntämisedellytykset

- Esityksessä kannatettavia muutoksia purkamislupien päätöksentekijän ja kaavan vanhentuneisuuden määrittelyn osalta
- Lupaedellytyksiin liittyy kuitenkin edelleen epäselvyyttä esimerkiksi tarkoituksenmukaisuusharkintaan siirtymisen ja eri kaavatasojen merkityksen osalta
- Purkamislupajärjestelmän tarkoituksena olisi edelleen varmistaa, että rakennuksen suojelua koskeva asia voidaan ratkaista kohtuullisessa ajassa kaavalla tai rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain mukaisella suojelupäätöksellä
 - Varmistettava että toteutuu myös uusilla säännöksillä

Purkamisluvan myöntämisedellytykset

- Esitetyt mahdollisuudet rakennuksen purkamiseen ilman suojeluarvojen huomioon ottamista ja asemakaavassa suojellun rakennuksen purkamiseen ovat purkamislupajärjestelmän ja rakennussuojelun tavoitteiden vastaisia
 - Kaavoitusmenettely on tarkoituksenmukainen ja ensisijainen menettely suojelukysymysten ratkaisemiseen tai kaavasuojelun purkamiseen
- Järjestelmän ei tulisi kannustaa rakennusten purkamiseen tai kunnossapidon laiminlyöntiin

Muutoksenhakuoikeudet

- Muutoksenhakuoikeuksien rajaaminen vaikeuttaa museoviranomaisten lakisääteisten tehtävien hoitoa ja vaarantaa erityisesti paikallisesti merkittävän rakennusperinnön säilymisen
- Purkamislupia koskevat muutoksenhakuoikeudet kokonaisuutena merkittävästi suppeampia maankäyttö- ja rakennuslakiin verrattuna samaan aikaan kun menettelyn käyttöalaa ollaan laajentamassa
- Ongelmallista osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien, viranomaisvalvonnan ja ympäristöperusoikeuden näkökulmasta
- Muutoksenhakuoikeuden määrittäminen kohteen merkittävyyden perusteella ei ole yksioikoista → pelkästään muutoksenhakuoikeuden selvittäminen voi edellyttää asian suhteellisen laajaa selvittämistä

Yhteenveto

- Rakennusten purkamista helpottavista ja purkamislupajärjestelmän kannalta epätarkoituksenmukaisista muutoksista tulee luopua
- Esitetyistä muutoksenhakuoikeuksien rajoituksista tulee luopua
- Rakentamislain tulisi vahvemmin edistää kestävästä kehitystä tukemalla rakennusten mahdollisimman pitkäikäistä käyttöä ja kannustamalla rakennusten korjaamiseen
 - Esimerkiksi korjausrakentamisen säilyttäminen hiilijalanjälkiarvioinnin piirissä tukisi korjausrakentamista koskevan tietojen lisäämistä ja toimintatapojen kehittämistä

Museovirasto